

staatsbosbeheer

Bewust kiezen voor het juiste teeltmateriaal

Staatsbosbeheer
Zaad & Plantsoen
24 oktober 2012

Probos: Telen van kwaliteitshout

Bert van Os Staatsbosbeheer Zaad & Plantsoen

Taken:

- Inkoop en levering plantmateriaal (intern/extern)
- Kwaliteitsborging uitgangsmateriaal
  - Zaadgaarden
  - Selectieopstanden
  - Genenbank
- Beschikbaarheid en continuïteit zaadmateriaal

staatsbosbeheer

Staatsbosbeheer Zaad & Plantsoen

de juiste keuze voor teeltmateriaal
is afhankelijk van de doelstelling

Natuur / ecologie
Landschap / cultuurhistorie
Recreatie
Hout / productie

Kwaliteitshout

- abiotische factoren
- beheer
- genetische factoren

Kwaliteitshout

enkele genetisch bepaalde kenmerken

- Groeipotentie en volume
- Doorgaande spil
- Takkigheid
- Takstand en takafstoting
- Uitloopstadia
- Klimatologische omstandigheden
- Gevoeligheid ziekten en plagen

kwaliteitshout

genetische component

Groeipotentie en volume

Nieuwe populierenkloon :
"Polargo"

Proefveld Zeewolde: 24 jaar

kwaliteitshout

genetische component

Doorgaande spil,
Takkigheid, takstand...

kwaliteitshout

genetische component

- Uitloopstadia

Internationale beukenproef

Nederland

Tjechië

kwaliteitshout

genetische component

Gezondheid en ziektegevoeligheid

Grove den
Grubbenvorst
Resistentie dennenschot

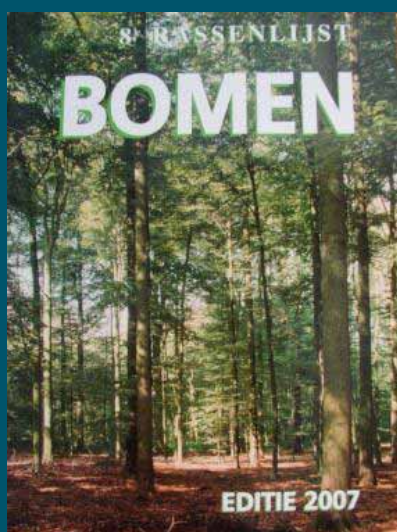
Wat levert een betere genetische kwaliteit op voor beheerder

- Tot 30% meer houtvolume
- Minder sturen door beheer (kosten)
- Betere houtkwaliteit (incl. dunningen)
- Gezondere en duurzamere opstand
- Betere start volgende generatie bos

Genetische kwaliteit borgen

uitgangspunt Rassenlijst Bomen

Goede keuze plantmateriaal
Gecertificeerd

1. ZO = Qualified /Zaadgaard
2. T = Tested/Getest
3. S = Selected / Geselecteerd
4. SI = Source Identified / Autochtoon

Houtkwaliteit en wettelijk kader

Richtlijn EG 1999/105

- Rassenlijst : www.rassenlijstbomen.nl
- Certificering
- Richtlijn EG 1999/105 bosbouwkundige toepassing
- Zaaizaad- en plantgoed wet

Bossen, landschappelijke beplantingen (die vallen binnen de werkingssfeer van de boswet, toegevoegd de linde en de categorie wegbepantingen 1-rijige beplantingen van populier of wilg op of langs landbouwgronden

- Leverancierscertificaten

EU-richtlijn bosbouwgewassen EG 1999/105

meest toegepaste soorten in Nederland (niet volledig)

Naaldboomgewassen

Abies alba
Abies grandis
Larix decidua
Larix kaemferi
Larix x eurolepis
Picea abies
Picea sitchensis
Pinus nigra
Pinus sylvestris
Pseudotsuga menziesii

Loofhoutgewassen

Acer platanoides
Acer pseudoplatanus
Alnus glutinosa
Alnus incana
Betula pendula
Betula pubescens
Castanea sativa
Fagus sylvatica
Fraxinus excelsior
Populus spp. Incl kunstmatige hybriden
Prunus avium
Quercus petraea
Quercus robur
Quercus rubra
Robinia pseudoaccacia
Tilia cordata
Tilia platyphyllos

P.W.P.F ??

Penny Wise, Pound Foolish

4000 planten x 0,03 = € 120,-

15% meer houtvolume

Betere kwaliteit dunning en eindkap

Basis voor toekomstige spontane verjonging

